

Provádění údržby letadel pilotem-vlastníkem

Upozornění: Níže uvedené informace nepředstavují závazné znění Nařízení EU č.1321/2014 a jsou určeny pouze pro získání všeobecného přehledu v oblasti problematiky údržby letadel pilotem-vlastníkem. Plné znění závazných požadavků je uvedeno v Nařízení EU č.1321/2014.

1) Kdo je to pilot – vlastník?

Pilot-vlastník je osoba, která:

- je držitelem pilotního průkazu na letadlo, na kterém bude provádět údržbu.
- Je na leteckém rejstříku uvedena jako vlastník nebo spoluvlastník letadla, na kterém bude provádět údržbu

Pokud je vlastníkem nebo provozovatelem letadla nevýdělečná právnická osoba (např. aeroklub), je za pilota-vlastníka považována osoba, která je držitelem příslušného pilotního průkazu a byla touto právnickou osobou určena k provádění údržby pilotem-vlastníkem.

2) Co je to údržba?

- Pravidelná údržba: Pravidelné kontroly stavu letadla, výměna letadlových celků a další úkony popsané v programu údržby, příručce pro údržbu a dalších údajích pro údržbu (AD, bulletiny apod.)
- Opravy: Odstranění poškození nebo závad podle Příručky pro opravy, nebo podle schválené dokumentace.
- Modifikace: Úprava letadla podle schválené dokumentace do stavu odlišného od typového návrhu.

3) Na jakých letadlech smí pilot - vlastník provádět údržbu?

Na letadlech řízených podle Part ML, což jsou:

- Letouny s maximální vzletovou hmotností do 2730 kg.

Cessna 172 – MTOM= 1111kg<2730 kg

Piper Seneca- MTOM=2155kg<2730 kg

- Vrtulníky a vírníky s maximální vzletovou hmotností do 1200 kg, certifikované pro maximálně 4 osoby.

Robinson R44- MTOM=1134 kg<1200 kg

- Jiná letadla ELA2, tj. kluzáky nebo motorové kluzáky s maximální vzletovou hmotností do 2000 kg, balóny, horkovzdušné vzducholodi.

V případě letadel řízených podle Part M smí pilot – vlastník provádět údržbu pouze na vrtulnících a vírnících s maximální vzletovou hmotností do 2730 kg, které nejsou složitými letadly, tj. vrtulnících a vírnících certifikovaných pro maximálně 9 cestujících a nevyžadujících 2 a více pilotů.

EC-120, MTOM=1715 kg, 1 pilot, 4 cestující

Všechna výše **uvedená letadla** (řízená podle Part M nebo ML) **nesmí být komerčně provozována v rámci letecké dopravy, zvláštního provozu (dříve tzv. „leteckých prací“) ani letecké školy.**

Skutečnost, že je pilot-vlastník oprávněn provádět údržbu, musí být uvedena v platném programu údržby letadla.

4) Jakou údržbu smí pilot-vlastník provádět?

Pilot-vlastník smí provádět jednoduchou vizuální kontrolu nebo úkony za účelem kontroly celkového stavu, zjevného poškození a normální funkčnosti draku letadla, motorů, systémů a letadlových celků.

Pilot vlastník musí mít k provádění údržby k dispozici platné údaje pro údržbu (program údržby, příručku pro údržbu) a po dokončení údržby musí provedení údržby osvědčit a uvolnit letadlo do provozu. V osvědčení údržby musí podrobně uvést:

- jakou údržbu provedl
- podle jakých údajů údržbu provedl (např. číslo příručky pro údržbu)
- datum dokončení údržby
- jméno, číslo pilotního průkazu a podpis pilota-vlastníka, který údržbu provedl

Uvolnění do provozu s výše uvedenými informacemi musí být zapsáno do provozní dokumentace (palubní deník, draková kniha, technický deník)

Pokud je zachování letové způsobilosti letadla řízeno organizací CAMO, nebo CAO, musí pilot-vlastník do 30 dnů po dokončení údržby tuto organizaci informovat o provedení údržby.

5) Za jakých podmínek smí provádět údržbu?

- Musí být držitelem pilotního průkazu pro daný typ letadla nebo skupiny letadel.
- Musí zajistit pro provádění údržby vhodné prostory, bez nečistot nebo kontaminace.
- Musí mít k dispozici platné údaje pro údržbu (program údržby, manuál pro údržbu), a při práci postupovat podle nich.
- Musí mít k dispozici nástroje, vybavení a materiál uvedený v údajích pro údržbu.
- Musí zajistit, že údržba bude prováděna v rámci environmentálních omezení (např. teplota, vlhkost, prach apod.) uvedených v údajích pro údržbu.
- Musí zajistit, že v případě špatného počasí nebo časově náročné údržby budou použity odpovídající prostory.
- Po dokončení údržby musí ověřit, že v letadle nezůstalo žádné nářadí, vybavení ani nepatřičné části nebo materiál a že všechny přístupové panely byly namontovány zpět.

6) Jakou údržbu pilot-vlastník provádět nesmí?

Pilot-vlastník nesmí úkol údržby provést a uvolnit do provozu, pokud platí některá z těchto podmínek:

1. úkol je kritickým úkolem údržby;
2. úkol vyžaduje sejmutí velkých letadlových celků nebo velkou montáž;
3. úkol je prováděn v souladu s příkazem k zachování letové způsobilosti (AD) nebo s položkou omezující letovou způsobilost (ALI), není-li to v AD nebo ALI výslovně povoleno;
4. úkol vyžaduje použití zvláštního nářadí nebo kalibrovaných nástrojů (s výjimkou momentového klíče a spojovacích kleští);
5. úkol vyžaduje použití zkušebního vybavení nebo zvláštní zkoušky (např. nedestruktivní zkoušky, systémové zkoušky nebo provozní zkoušky avioniky);
6. úkol se skládá z jakýchkoliv neplánovaných zvláštních kontrol (např. kontroly po tvrdém přistání);
7. úkol má vliv na systémy nezbytné pro provoz podle pravidel pro let podle přístrojů (IFR);
8. úkol je složitým úkolem údržby podle Part ML, Dodatku III nebo úkolem údržby letadlového celku (pilot-vlastník není oprávněn vydávat Form 1 ani uvolňovat údržbu letadlových celků na úrovni letadla);
9. úkol je součástí roční prohlídky nebo prohlídky po 100 hodinách, prováděné jako součást kontroly letové způsobilosti pro vystavení ARC (viz ML.A.901 b)3 resp. ML.A.901 b)4).

Kontakty:

Ing. Vít Zárybnický	Ř/ST	vit.zarybnicky@caa.gov.cz
Ing. Jaroslav Seyfried	Ř/OZL	jaroslav.seyfried@caa.gov.cz
Ing. Petr Malček	V/ÚDR	petr.malcek@caa.gov.cz